

stämmande, att alla ordinarie postbetjante erhålla kostnadsfri ledighet, hemställa vi,

att Riksdagen måtte, för beredande af kostnadsfri ledighet åt alla ordinarie postbetjante, höja det i poststaten förekommande anslaget till traktamenten för postbetjante från af Kungl. Maj:t föreslaget belopp 310,000 kronor med 20,000 kronor till 330,000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1906.

P. Olsson
i Fläbro.

D. Persson
i Tällberg.

N:o 83.

Af herr **H. A. Segerdahl**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående slutna omröstning vid prästval.

Enligt 30 § i lagen den 26 oktober 1883 angående tillsättning af prästerliga tjänster skall prästval förrättas genom öppen omröstning. Flera gånger har dock inom riksdagen väckts förslag om ändring af denna bestämmelse; och Andra Kammaren har för sin del trenne gånger fattat beslut i enlighet med förslagens syfte. Senast skedde detta år 1904, då beslutet afsåg begäran, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af ifrågavarande lagrum, att därigenom blefve föreskrifvet, det prästval skulle, där så äskades, förrättas med slutna sedlar.

Ehuru enligt min mening fullgiltiga skäl tala för att prästval blefve i fråga om omröstningssättet likställdt med val å kyrkostämma, hvilket alltid, där så äskas, skall förrättas med slutna sedlar, vill jag dock, när Första Kammaren så nyligen som för två år sedan utan votering afslagit en af lagutskottet i sådan riktning gjord hemställan, icke nu

framkomma med ett så vidt gående förslag. Vissa förhållanden inom det samhälle jag tillhör hafva emellertid föranlett mig att göra ett försök att få till stånd en annan mindre omfattande ändring af sagda lagbestämmelse.

De förhållanden, som i fråga om berörda samhälle åsyftas, äro följande. Rösträtt vid prästval tillkommer där enhvar person, man eller kvinna, som fyllt 21 år och är för sig själf mantalsskrifven. På sätt af ålder varit öffigt, äger hvarje röstande blott en röst. Genom särskilda, på lagen om tillsättning af prästerliga tjänster grundade beslut af Kungl. Maj:t skola i alla detta samhälles församlingar rösterna vid prästval afgifvas utan upprop. De röstande få i den ordning de anlända till kyrkan och framträda till valbordet afgifva sina röster.

Då hvarje röstande har blott en röst, är det en mycket enkel sak att i närheten af valbordet följa med huru rösterna falla på den ena eller andra af kandidaterna. Visar det sig då inemot den bestämda tiden för omröstningens afslutande, att rösterna fallit tämligen lika på två eller flera af kandidaterna, kan utan svårighet genom agitation under den sista delen af omröstningstiden åt valet gifvas en annan utgång, än det eljest skulle få. Erfarenheten har visat, att icke ens själfva kyrkan hållits fri från en sådan agitatorisk verksamhet.

Där val förrättas efter upprop, mister den röstande, som ej svarar å uppropet, sin rösträtt. Hans röst kan sålunda ej därefter under valet afgifvas. Men då valet förrättas utan upprop, kan rösten göras gällande vid hvarje skede af omröstningen. En ordnad agitation har sålunda ganska lätt att mot slutet af valet finna reda på objekt för sin verksamhet.

Omröstning utan upprop borde alltid vara förenad med det slutna omröstningssättet, men i synnerhet är detta behöfligt, då rösträtten är lika för hvarje röstande, enär det eljest icke möter ringaste svårighet för hvem som helst att när som helst under omröstningen hafva reda på huru rösterna fallit och i särskildt syfte begagna sig af denna kännedom. Och då endast ett namn skall förekomma å hvarje valsedel, blir proceduren med hopräkning af rösterna icke nämnvärdt försvårad. Ej heller blir svårigheten större att afgöra besvär, hvilka möjligen kunna anföras öfver valet till följd af att obehöriga personer skulle tillåts rösta, då ju ändock i röstlängden alltid måste utmärkas, hvilka personer som röstat.

För att vinna trygghet mot obehörig inverkan på valet i förenämnda och liknande fall, synes mig kunna åt Konungen öfverlämnas att, där omständigheterna sådant påkalla, medgifva församling, att präst-

val inom densamma må förrättas med slutna sedlar. Ett sådant undantag från den allmänna regeln om öppen omröstning vid prästval framstår såsom af verkligt behof påkalladt.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af lagen den 26 oktober 1883 angående tillsättning af prästerliga tjänster, att Konungen må äga, där han finner det för viss församling vara lämpligt, förordna, att prästval inom församlingen skall förrättas med slutna sedlar.

Stockholm den 25 januari 1906.

Hugo Segerdahl.

N:o 84.

Af herr **H. A. Segerdahl**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphäfvande af familjefideikommissstiftelser i fast ägendom.

Sveriges riksdagshistoria är rik på exempel, hurusom frågor, hvilka slutligen nått en lösning, som af nutiden anses för riktig och rättvis, kommit därhän först efter det de upprepade gånger fallit, men lika många gånger åter upptagits. Långsamt har den nyare rättsåskådningen spridit sig bland svenska folket, och på mycket olika tider har den genomträngt olika lager af detsamma. För att få till stånd ändring i